

Svibanj, 2018.

**PRIKAZ
NEPRIHVATLJIVOSTI ZA
PLAĆANJE KRŠKIH I
KONTINENTALNIH
PAŠNJAKA TE
NESUKLADNOSTI U
KONTROLI STOKE
UTVRĐENIH KONTROLOM
NA TERENU**

321 ARKOD krški pašnjaci

320 ARKOD kontinentalni pašnjaci

AGENCIJA ZA
PLAĆANJA U
POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I
RURALNOM
RAZVOJU

Članak 30., stavak 1. Zakona o poljoprivredi (NN; 30/2015) (dalje u tekstu: Zakon) propisuje da je korisnik programa izravnih plaćanja dužan održavati poljoprivredne površine u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj sukladno članku 4. stavku 1. točki (c) (ii) Uredbe (EU) br. 1307/2013, na način da sprječava zarastanje poljoprivrednih površina neželjenom šumskom vegetacijom i posebno agresivnim korovima. Stavkom 2. istog članka je propisano da će minimalne uvjete koje je korisnik programa izravnih plaćanja dužan ispunjavati kako bi ispunio obvezu iz stavka 1. ovoga članka propisati ministar Pravilnikom.

Člankom 15. stavak 2. Pravilnika o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2018. godinu ("Narodne novine" br. 19/2018) (dalje u tekstu: Pravilnik) propisano je da se poljoprivredne površine moraju održavati u takvom stanju da je parcela pristupačna, prohodna stoci za ispašu, da je moguć prohod klasičnim poljoprivrednim strojevima i da obrada može započeti bez prethodne aktivnosti krčenja zemljišta. Stavkom 3. istog članka propisano je da poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima, evidentirane u ARKOD-u kao livade, pašnjaci ili krški pašnjaci, korisnik mora minimalno održavati napasivanjem stoke u vlasništvu i/ili posjedu ili kositi barem jednom godišnje, pri čemu prva košnja treba biti obavljena do 30. lipnja 2018. godine u skladu s pravilima višestruke sukladnosti.

Članak 19. stavak 1. Pravilnika definira trajne travnjake u smislu članka 4. stavka 1. točke h. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i članka 26. stavka 2. Zakona kao: livade, kontinentalne travnjake i krške pašnjake. Stavak 2. definira Pašnjak kao trajno-travnjačku površinu u kontinentalnom dijelu Hrvatske na kojoj se, osim trave i niskog raslinja pogodnog za ispašu stoke, mogu nalaziti i obilježja krajobraza, stijene ili drveće. Stavak 3. definira prihvatljivu površinu kontinentalnog travnjaka i krškog pašnjaka kao površinu određenu umnoškom ukupne površine ARKOD parcele i koeficijenta prihvatljivosti iz Tablice 4. iz priloga 1. Pravilnika stavak 4. istog članka propisuje da se prije dodjele koeficijenta prihvatljivosti za krške pašnjake sve neprihvatljive površine veće od 500 m² koje se nalaze unutar parcele i homogene su cjeline izlučuju iz ARKOD parcele. Stavak 5. propisuje da će Korisnik ostvariti potporu za one prihvatljive površine pašnjaka za koje je zadovoljena obveza iz članka 15. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Krški pašnjak definiran je člankom 20. stavkom 1. Pravilnika kao ekstenzivni pašnjak na obalnom, priobalnom i planinsko-priobalnom području na kojem se, osim trave i niskog raslinja pogodnog za ispašu stoke, mogu nalaziti i neprihvatljiva obilježja krajobraza i elementi krša. Stavak 2. istog članka propisuje da se prihvatljiva površina određuje umnoškom ukupne površine ARKOD parcele i koeficijenta prihvatljivosti. Stavak 3. istog članka propisuje da će Korisnik ostvariti potporu za one prihvatljive površine krških pašnjaka za koje je zadovoljena obveza iz članka 15. stavka 3. ovoga Pravilnika.

Člankom 9. stavak 6. Pravilnika o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (NN 17/2018) (dalje u tekstu: ARKOD Pravilnik) propisano je da ukoliko Agencija za plaćanja kontrolom na terenu ili BTP-om utvrdi zapuštenost određene ARKOD parcele ili nekog njenog dijela s očitim izostankom poljoprivredne aktivnosti u određenoj proizvodnoj godini, označit će predmetnu

površinu u ARKOD-u vrstom uporabe »privremeno neodržavana parcela«. Stavkom 7. propisano je da kada poljoprivrednik ponovno počne koristiti ARKOD parcelu označenu vrstom uporabe »privremeno neodržavana parcela«, dužan je o tome dostaviti nadležnoj podružnici Agencije za plaćanja geotagirane fotografije s prikazom obavljene poljoprivredne aktivnosti na toj ARKOD parceli i prepoznatljivim elementima u prostoru, koje nisu starije od 30 dana od dana dostave u Agenciju za plaćanja, zajedno s dokazom o vlasništvu ili posjedu zemljišta na istoj ARKOD parceli. Stavkom 8. propisano je da će Agencija za plaćanja ARKOD parcelu koja je duže od dvije godine označena vrstom uporabe »privremeno neodržavana parcela«, računajući od 31. prosinca godine u kojoj je označena vrstom uporabe »privremeno neodržavana parcela«, brisati iz ARKOD-a.

KONTROLA PAŠNJAKA NA TERENU

Obaveza je kontrolora tijekom provedbe kontrole na terenu provjeriti dodijeljene koeficijente prihvatljivosti svim kontinentalnim i krškim pašnjacima. Uslijed krivo dodijeljenog koeficijenta ili uslijed neprijavlivanja promjene na terenu od strane poljoprivrednika može doći do razlike između dodijeljenog i stvarnog koeficijenta utvrđenog na terenu. U toj situaciji kontrolor unosi u aplikaciju kontrole potrebnu izmjenu koeficijenta.

Za trajne travnjake i krške pašnjake prema sustavu proporcionalnosti primjenjuje se pravilo da se sve neprihvatljive površine veće od 500 m² (0,05 ha), koje se nalaze unutar parcele i homogene su cjeline, izluče iz ARKOD parcele kao „nepoljoprivredno zemljište“ (ARKOD uporaba 999), prije nego se za preostali prihvatljivi dio parcele dodjeli koeficijent prihvatljivosti.

Neprihvatljive površine su homogene cjeline zarasle neželjenom šumskom vegetacijom ili prekrivene kamenjem i/ili stijenjem, što čini ovakve površine neprohodne za stoku i/ili neiskoristive za napasivanje uslijed nedostatka zelene krme.

Ukoliko kontrolor utvrdi da pašnjak nije korišten tekuće godine u poljoprivredne svrhe na propisan način, pašnjak klasificira kao privremeno neodržavanu parcelu (ARKOD uporaba 910) koja nije prihvatljiva za plaćanje u tekućoj godini, ali se može privesti svrsi u narednoj sezoni i postati prihvatljiva za plaćanje.

PRIMJERI KRŠKIH I KONTINENTALNIH PAŠNJAKA ZA KOJE JE KONTROLOM NA TERENU UTVRĐENO DA SU NEPRIHVATLJIVI ZA PLAĆANJE

3. 1. PRIMJERI KONTINENTALNIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO PRIVREMENO NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA

(ARKOD uporaba 320, Grupa kultura 06)

Primjer 1.

Na pašnjaku **nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke** u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Kontrola na terenu je utvrdila i dokumentirala stanje vegetacije na parceli. Uočljiva je stara suha trava. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

Primjer 2.

Na pašnjaku **nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke** u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Kontrola na terenu je utvrdila i dokumentirala stanje vegetacije na parceli. Uočljiva je visoka trava te niska drvenasta vegetacija. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

Primjer 3.

Površina koja služi kao **ispust za stoku na kojem je travnati pokrov u cijelosti uništen** tijekom cijele godine. Zbog utvrđenog parcela je neprihvatljiva za plaćanje.

**3.2. PRIMJERI KONTINENTALNIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA
(ARKOD uporaba 999, Grupa kultura 00)**

Primjer 1.

Prisutnost višegodišnje šumske vegetacije na parceli ukazuje da **pašnjak nije korišten** unatrag više proizvodnih sezona. Kontrolom je svrstan u nepoljoprivredno zemljište koje se ispisuje iz ARKOD sustava.

Primjer 2.

Parcela prijavljena kao **pašnjak u potpunosti neprohodna** jer je zarasla neželjenom šumskom vegetacijom. Kontrolom je svrstana u nepoljoprivredno zemljište koje se ispisuje iz ARKOD sustava.

**3.3. PRIMJERI KRŠKIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO PRIVREMENO NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA
(ARKOD uporaba 321, Grupa kultura 06)**

Primjer 1.

Stanje vegetacije na ovom krškom pašnjaku nepobitno ukazuje da **nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke** u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Uočljiva je polegnuta stara visoka suha trava. Tragovi kretanja stoke nisu uočeni.

Primjer 2.

Stanje vegetacije na ovom krškom pašnjaku nepobitno ukazuje da **nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke** u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Tragovi kretanja stoke nisu uočeni.

Primjer 3.

Na pašnjaku **nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke** u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Uočljiva je visoka trava. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

3.4. PRIMJERI KRŠKIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO NEPOLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (ARKOD uporaba 999, Grupa kultura 00)

Primjer 1.

U kontroli na terenu utvrđeno da se **površina ne koristi duže vrijeme** te je cijela označena kao nepoljoprivredno zemljište. Površina je u cijelosti obrasla višegodišnjom vegetacijom, te je korisnik izjavio da površine nije koristio više od 3 godine.

Primjer 2.

Krški pašnjak **u potpunosti zarastao šumskom vegetacijom**, cijeli je svrstan u nepoljoprivredno zemljište. Neprohodan i neiskoristiv za propisanu aktivnost napasivanja.

Primjer 3.

Na zahtjevu za plaćanje prijavljen je krški pašnjak s koeficijentom prihvatljivosti 0,4 –, a u kontroli na terenu utvrđeno je da na **parceli postoje homogene površine nepoljoprivrednog zemljišta veće od 500 m²** koje su izdvojene kao nepoljoprivredno zemljište, dok je ostatak parcele prihvatljiv krški pašnjak s koeficijentom 0,4.

Primjer 4.

Na zahtjevu za plaćanje prijavljen krški pašnjak s koeficijentom prihvatljivosti 0,8. U kontroli na terenu utvrđeno da je **površina krškog pašnjaka u cijelosti zarasla** višegodišnjom drvenastom vegetacijom i kao takva je označena kao nepoljoprivredno zemljište s retroaktivnim trajanjem od minimalno 3 godine.

Primjer 5.

Tijekom kontrole na terenu utvrđeno je da se na parceli nalaze **površine nepoljoprivrednog zemljišta** veće od 500 m² koje su izdvojene kao nepoljoprivredno zemljište. U ovom primjeru radi se o homogenim površinama prekrivenim kamenjem i/ili stijenjem na kojima nema zelene krme pogodne za napasivanje stoke.

UTVRĐENE NESUKLADNOSTI U KONTROLI STOKE DO 1. 3.2018.

Kontrola goveda:

Kontrolirano sveukupno grla goveda	Nije na gospodarstvu	Nije propisno označena	Nema putovnicu	Pogrešan spol	Nije upisana u RGG	Nije upisana u JRDŽ
33201	1474	557	188	4	548	74

Izvor: APPRRR

Do 1. 3.2018. godine kontrolirano je ukupno 33201 grlo raznih kategorija goveda, a pri tome je utvrđeno najviše nesukladnosti kod prijave migracija goveda – nije na gospodarstvu 1474 grla, nepropisnog označavanja goveda – 557 grla i pravilnosti upisa u registar goveda na gospodarstvu – 548 grla. Ostale nesukladnosti su vidljive u tablici.

Kontrola ovaca i koza:

Kontrolirano sveukupno grla ovaca i koza	Nije na gospodarstvu	Nije propisno označena	Pogrešan spol	Nije upisana u ROIKG
36360	2779	522	10	2091

Izvor: APPRRR

Do 1. 3.2018. godine je kontrolirano ukupno 36360 grla raznih kategorija ovaca i koza, a pri tome je utvrđeno najviše nesukladnosti kod prijave migracija goveda – nije na gospodarstvu ili se nisu mogle identificirati - 2779 grla, nesukladnog vođenja ROIKG-a na način da nisu upisane u isti – 2091 grlo, označenosti ovaca i koza ušnom markicom i/ili bolusom – 522 grla, te pogrešno upisanog spola – 10 grla.

Kontrola svinja:

Kontrolirano sveukupno grla svinja	Nije na gospodarstvu	Nije upisana u RSG
1692	12	15

Izvor: APPRRR

Do 1. 3.2018. godine kontrolirano je ukupno 1692 grla raznih kategorija svinja, a pri tome je utvrđeno 15 nesukladnih životinja koje nisu upisane u registar svinja na gospodarstvu, te 12 životinja koje nisu utvrđene na gospodarstvu u trenutku kontrole na terenu.

Kontrola kopitara:

Kontrolirano sveukupno grla kopitara	Nije propisno označena	Nema putovnicu	Nije na gospodarstvu
498	1	7	13

Izvor: APPRRR

Do 1. 3.2018. godine kontrolirano je ukupno 498 grla raznih kopitara, a pri tome je utvrđeno 13 nesukladnih životinja koje nisu utvrđene na gospodarstvu u trenutku kontrole na terenu, 7 grla koja nemaju identifikacijski dokument, te 1 grlo koje nije bilo propisno označeno.

Kontrola peradi:

Kontrolirano sveukupno kljunova peradi	Nije propisno upisana u očevidnik	Nije na gospodarstvu
99	11	4

Izvor: APPRRR

Do 1. 3.2018. godine kontrolirano je ukupno 99 kljunova peradi, a pri tome je utvrđeno 11 nesukladnih životinja koje nisu propisno upisane u evidencije koje se vode na gospodarstvu, te 4 kljuna koja nisu utvrđene na gospodarstvu u trenutku kontrole na terenu.

Napomena: Ova publikacija je izrađena na temelju internih podataka, kontrola i iskustva djelatnika Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju **s ciljem informiranja i educiranja korisnika**. Sadržaj publikacije prikazuje najčešće primjere u praksi koji su neprihvatljivi za plaćanje, a ne obuhvaća sve mogućnosti uređene zakonom i podzakonskim aktima. Sadržaj ove publikacije ne odražava nužno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, niti Agencije za plaćanja.

www.aprrr.hr

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Ulica grada Vukovara 269d

10 000 Zagreb

tel. 01 6002-700

fax. 01 6002-851

info@aprrr.hr